

Jak budować kapitał społeczny?

Kategoria: Zarządzanie Przestrzenią

Opublikowano: czwartek, 05, listopad 2015 23:00

Jarosław Komża

Odśloni: 2621

Na to pytanie odpowiada przyjęta przez rząd w 2013 r. *Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego 2020*. Koordynujące jej realizację ministerstwo kultury przekazało do konsultacji społecznych plan działań w ramach strategii na lata 2015-2017 r.

Założenia i kierunki

Celem głównym *Strategii Rozwoju Kapitału Społecznego 2020* (SRKS) jest wzmocnienie udziału kapitału społecznego w rozwoju społeczno-gospodarczym Polski. Cel główny SRKS jest realizowany przez cztery cele szczegółowe: (1) Kształtowanie postaw sprzyjających kooperacji, kreatywności oraz komunikacji; (2) Poprawa mechanizmów partycypacji społecznej i wpływu obywateli na życie publiczne; (3) Usprawnienie procesów komunikacji społecznej oraz wymiany wiedzy; (4) Rozwój i efektywne wykorzystanie potencjału kulturowego i kreatywnego.

W (SRK) założono kilka kierunków interwencji:

- przygotowanie i wprowadzenie programu edukacji obywatelskiej na wszystkich poziomach edukacji, w perspektywie uczenia się przez całe życie;
- promowanie działań szkół i innych podmiotów w zakresie realizacji projektów społecznych;
- uproszczenie mechanizmów zrzeszania się ludzi przez ograniczenie procedur i obciążeń dla stowarzyszeń, fundacji i inicjatyw obywatelskich;
- promocja partycypacji społecznej i obywatelskiej (przez docenianie ludzi zaangażowanych w działalność społeczną, kampanie społeczne, wykorzystywanie nowoczesnych technologii, wprowadzanie nowych technik głosowań i komunikowania się administracji z obywatelami);
- zwiększenie obecności kultury w życiu codziennym ludzi przez stałe zwiększanie dostępności zasobów kultury i kształcenie nawyków kulturowych;
- modernizacja infrastruktury oraz rozszerzenie ról społecznych instytucji kultury, w tym bibliotek i ośrodków kultury.

Jakie konkrety?

Opracowany plan przedstawia działania w kilku komponentach: legislacyjnym, programowym, wdrożeniowym, inwestycyjnym i badawczym. Warto odnotować, że autorzy pokazują jednocześnie, jakie już realizowane programy są instrumentami wdrażającymi strategię. Jest ich dwanaście, a charakterystyczne jest to, iż wszystkie są programami realizowanymi przez jeden resort – kultury, poza Krajowym Programem Rozwoju Ekonomii Społecznej i Programem Fundusz Inicjatyw Obywatelskich, za które odpowiada resort polityki społecznej.

Działania uszeregowano w dziewięciu priorytetach. Wszystkich omawiać nie będziemy, wybierzemy kilka propozycji. W sferze edukacji przewidziano m.in. zadania wspomagające realizację podstawy programowej kształcenia ogólnego w zakresie kompetencji kluczowych, nauczania eksperymentalnego, właściwych postaw (kreatywności, innowacyjności, pracy zespołowej, zindywidualizowanego podejścia do ucznia). W zakresie wspierania mechanizmów współpracy instytucji publicznych z obywatelami wspomniano o nowelizacji ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. *Fundusz Inicjatyw Obywatelskich* jest głównym instrumentem wspierania rozwoju zorganizowanych form aktywności obywatelskiej. Natomiast *Krajowy Program Rozwoju Ekonomii Społecznej*, jako narzędzie

Jak budować kapitał społeczny?

Kategoria: Zarządzanie Przestrzenią

Opublikowano: czwartek, 05, listopad 2015 23:00

Jarosław Komża

Odśloni: 2621

---

wspierania rozwoju przedsiębiorczości społecznej.

Jak sprawdzić wyniki?

W planie przedstawiono katalog wskaźników mierzących skuteczność realizacji strategii w przyjętym okresie. Wśród wskaźników znalazły się m.in. odsetki osób w wieku 18-24 lata deklarujących, że wzięły udział w wyborach parlamentarnych; czy osób dorosłych uczestniczących w kształceniu i szkoleniu. Innymi miernikami poziomu kapitału społecznego mają być: liczba urzędów administracji publicznej rządowej, które przyjęły program współpracy z organizacjami społecznymi oraz liczba umów zawieranych przez organy administracji publicznej z sektorem pozarządowym. Są też wskaźniki bardziej „twarde”: liczba miejsc pracy powstałych w przedsiębiorstwach społecznych w wyniku udzielonych dofinansowań; kwota wynagrodzeń wypłacanych co roku twórcom i wydawcom za użyczenie egzemplarzy utworów przez biblioteki (mln zł.); czy liczba materiałów należących do zasobów kultury udostępniionych on-line.

Gdzie miejsce na samorząd?

Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego przewiduje wśród podmiotów zaangażowanych w realizację strategii jednostki samorządu terytorialnego. Jakże zatem działania przewidziano dla województw, powiatów i gmin w planie na najbliższe dwa lata? Wśród kilkudziesięciu, samorządy pojawiają się w trzech. Za każdy razem jako jedno ze źródeł finansowania programu realizowanego przez ministerstwo. Po pierwsze, jako jedno ze źródeł finansowania *Krajowego programu rozwoju ekonomii społecznej*, realizowanego przez resort polityki społecznej. Po drugie, jako jedno ze źródeł finansowania *Krajowego programu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami na lata 2014-2017*, realizowanego przez resort kultury. Po trzecie, jako jedno ze źródeł finansowania *Programu wieloletniego „Kultura+”* (priorytet: Biblioteka), realizowanego przez resort kultury. Jaki z tego wniosek? Plan, mimo krajowego charakteru strategii, którą ma wdrażać, ma charakter zdecydowanie rządowy.